

Vil ha færrest mulig arter på verne listen

Bergen: Faggruppeteleder Kjell Nedreaas ved Havforskningsinstituttet leder gruppen som ser på en rødliste for marin fisk. Han vil ha en liste som er så liten som mulig.

**fokus på:
RØDLISTEN**

Brit Rønningen

redaksjonen@fiskaren.no

– Arbeidet med rødlista er i gang og blir gjennomført av Artsdatabanken i Trondheim. I april sendte Havforskningsinstituttet en oppfølging av norsk rødliste til Fiskeri- og kystdepartementet, forteller Nedreaas. Den første rødlista for marin fisk kom i 2006. Nå jobbes det med en ny norsk rødliste som skal være klar i 2010.

Jevnlig oppdatering

– Rødlista skal jevnlig oppdateres. Målet er å få en liste som er mest mulig korrekt og oppdatert og aller helst så liten som mulig. Nå må vi håndtere dette og snu den negative utviklingen, sier Nedreaas.

Arter kommer på rødlista fordi de viser en negativ bestandutvikling, fordi aktuelle leveområder har blitt redusert i areal, eller fordi de er naturlig sjeldne. Det er bare for de tre alvorligste kategoriene, de som er kritisk truet (CR), sterkt truet (EN) og sårbare (VI), som er truet. Ikke alle arter som står på rødlista er truet. De som er nært truet, står også på lista, og det samme gjelder de artene som en ikke har nok kunnskap om, hvor en har datamangel.

Kunnskapsmangel

– Når det gjelder de artene hvor vi har kunnskapsmangel, mener vi at de er så sjeldne at hvis vi får mer kunnskap, vil de sannsynligvis havne på rødlista. Men vi har arter som bergnebb og knurr. Vi har ikke mye kunnskap, men vi vet at det er mye av dem, sier han. Departementet ønsker at artene som havner på rødlista, blir så få som mulig. Vi må ikke ha arter som står på rødlista på grunn av kunnskapsmangel. Vi burde få så mye kunnskap at vi kan si om en art hører hjemme på lista eller ikke. Vi jobber for at lista må

” Når det gjelder de artene hvor vi har kunnskapsmangel, mener vi at de er så sjeldne at hvis vi får mer kunnskap, vil de sannsynligvis havne på rødlista.

Kjell Nedreaas, havforsker

STOR JOBB: Kjell Nedreaas leder arbeidet med å få etablert en ny rødliste for truede fiskearter. Han ønsker færrest mulig arter på listen.

FOTO: ANN EILEEN DITLEVSEN NYGÅRD

være sann og reell. Der må Norges forskningsråd komme på banen og yte støtte for at vi skal få mer kunnskap. Og forvaltningen, Fiskeridepartementet og Miljøverndepartementet må også inn. I tildelingsbrevet fra departementet er vi ikke blitt bedt om å prioritere mer kunnskap om arter hvor vi har datamangel, sier Nedreaas.

Bare syv av de norske artene kan klassifiseres som truet, pigghå, havsil, ål, håbrann, blålange, vanlig uer og snabel-

luer. I tillegg kommer bestand av kysttorsk nord for 60 breddegrad og en liten isolert bestand av polartorsk innerst i Porsangerfjorden. Seks av fiskeartene på rødlista har blitt klassifisert som «nært turet». Det er brisling, øyepål, kveite, lange, håkjerring og berlevåg-fisk.

Handlingsplan

– Fra fiskerisynspunkt er det mange kommersielle arter der vi bør jobbe for å snu utviklingen. Det har betydning for fiskerieringen.

Men Norge kan ikke håndtere dette alene. Vi må blant annet arbeide i Det internasjonale havforskningsrådet. Jeg ser ikke bort fra at det kan komme endringer på den nye rødlista i

forhold til rødlista fra 2006. Vi ser at noen kommersielle arter, som for eksempel snabeluer, viser positive signaler. Men det foregår hardt fiske på den i Norskehavet som bekymrer. Kveite viser positiv utvikling nord for Stad, men dårlig utvikling sør for Stad. I 2006 fikk vi en verneson i den norske økonomiske sonen ved Svalbard.

Et annet norsk havområde, Jan Mayen, vil Artsdatabanken ha vurdert i 2010, sier Nedreaas. Han velger å være optimist. – Jeg vil oppfordre alle til ikke å grave seg ned i rødlista, men bruke den som et verktøy og en presisering av hvilke arter og bestander en må bremse for snu en negativ utvikling til noe positivt.

Rotenonfritt Parisvatn

Leknes: Rotenonbehandlingen av Parisvatnet er avsluttet og ga den ønskede effekten går det fram av en rapport fra Havforskningsinstituttet til Statens forurenningstilsyn. Rotenonbehandlingen ble gjennomført for å få drept ned uønsket dyreliv i forbindelse med at Parisvatnet nyttes til forskning. 160 liter rotenon ble i slutten av august tømt ut vannet, og nesten fem måneder etter, i midten av februar, ble det lukkede vannet åpnet går det fram av rapporten.

Krever skarvebestand kartlagt

Lyngdal: Skarvebestanden har økt betydelig langs hele kysten de seinere årene. Styret i Fiskarlaget Sør mener dette problemet ikke kan ligge på is inntil 2012. Det er nødvendig med en skikkelig kartlegging av skarvebestandens størrelse, utbredelsesområde, hvor mye den beskatter fiskebestandene og hvilke bestander.

På bakgrunn av den betydning dette kan ha for fiskerieringen mener Fiskarlaget Sør at fiskeri- og oppdrettsnæringen også må involveres i et slikt prosjekt. Norges Fiskarlag blir anmodet om å følge opp saken overfor Direktoratet for naturforvaltning og fiskerimyndighetene. Skarven representerer en betydelig beskatningsfaktor på fiskebestandene langs kysten. Flere ganger har Fiskarlaget Sør henvendt seg til Direktoratet for naturforvaltning med krav om at jakttiden på skarv må utvides. Direktoratet for naturforvaltning har slått fast at kravet om utvidet jakttid ikke blir etterkommet, og direktoratet vil ikke foreta seg noe i saken før jakttilskriftene skal revideres i 2012. Fiskarlaget Sør er lite tilfreds.

Vardø forventer fiskeforedling

Tromsø: – Vardø kommune forventer at Aker Seafoods eller Båtsfjordbruket nå ser seg om etter muligheter for å sette i gang produksjon i Vardø, det er ikke tilfredsstillende at fisk bare formidles videre til Båtsfjord fra Vardø, og produseres i nabokommunen, sier ordfører Rolf E. Mortensen i Vardø. Både han og befolkningen i Vardø begynner å bli utålmodig i påvente av fiskeforedling i Vardø. 10. mai var Mortensen i et møte med lederen i Fiskeri- og kystdepartementet, med statsråd Helga Pedersen til stede, og han tok da opp at det har blitt gitt løfter om virksomhet i Vardø. Foreløpig har ingenting kommet i gang. I november i fjor ble det satt ned ei gruppe med navnet «Innovasjonsløft Vardø», der Aker og kommunen er representert, men hittil er det ikke kommet noe konkret fra denne arbeidsgruppen.